

Kaupunkiseudun liikennejärjestelmä asukkaiden kokemana: **Millaista on fiksu ja reilu liikkuminen?**

TAMPERE

Miten verkkodialogissa keskusteltiin?

1. Keskustelu liikkumisen nykytilasta

- Kuvailtiin hyvää / huonoa viime aikaista liikkumiskokemusta
- Ajatukset ja oivallukset seudun liikkumistilastoista ja liikennejärjestelmästä ja niiden reflektointi omaan liikkumiseen: kulkutapajakauma, väestön jakaantuminen eri liikenne-vyöhykkeille, auton omistus kunnittain, autolla ajettujen matkojen osuudet, kulkutapaosuudet matkan pituuden mukaan, pyöräily eri ikäluokissa, vertailu muihin kaupunkeihin tai seutuihin...

2. Keskustelu liikkumisen tulevaisuudesta

- Seudun ja kansallisten päästövähennys- ja liikkumistavoitteiden reflektointi
- Mitä pitää huomioida, kun kehitämme fiksum ja reilua liikennejärjestelmää?
- Miten itse voi tukea tavoitetta kestävien kulkutapojen lisäämisestä?
- Millaista on oma arkiliikkinen kymmenen vuoden päästä?

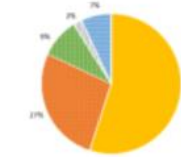
3. Keskeiset oivallukset, joita osallistujille syntyi keskustelusta

Liikkumisen ja liikenteen nykytila

Kestäviä liikkuemuotoja ovat kävely, pyöräily, joukkoliikenne, kimppekydyt, yhteiskäyttöautot ja taloudellinen ajo vähäpäästöisellä autolla.

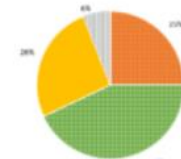
Tampereen seudulla asuu yli 400 000 ihmistä. Heistä 68 % asuu ns. kestävin liikkumisen vyöhykkeellä eli keskustoissa tai joukkoliikennevyöhykkeellä.

Kuluttavat Tampereen kaupunkiseudulla

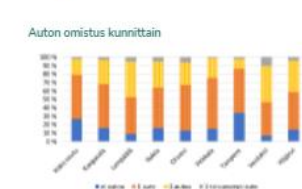

Seudulla tehdään päivittäin noin miljoona matkaa. Niistä 55 % tehdään autolla, 9 % joukkoliikenteellä ja 7 % pyörällä. Polkupyörä on tullut nopein kulkuväline kaupungissa. Sen käyttö kuitenkin vähenee, kun matkaa on enemmän kuin kilometti.

Asuminen seudun eri liikennevyöhykkeillä

Auton omistus kunnittain

Seudun liikkumistilastoista 27 % ei omista autoa, 52 % henkilöautoa omistaa yhden auton ja 21 % henkilöautoa omistaa vähintään kaksi autoa. Tampereella autoittomien liikkumistilasto osuus on 24 %, kun taas Vammalassa noin 7 % henkilöautoa ei omista autoa.

Tiesitkö että:

Lapset, nuoret ja nuoret aikuiset kävelevät vähemmän. Erityisesti alle 15-vuotiaat tasolla, joka on tavoiteltava myös muu.

Liikkuminen ja liikenne tulevaisuudessa

Suomen hallitusohjelman on asetettu seuraavat tavoitteet:

- Suomi hiilineutraaliksi vuoteen 2035 mennessä
- puolitetaan liikenteen ilmastopäästöt vuoteen 2030 mennessä (vuoden 2005 tasosta)
- lisätään kävelyä ja pyöräilyä 30 % vuoteen 2030 mennessä.

Hiilineutraalisuus tarkoittaa, että tuotetaan vain sen verran ilmastopäästöjä kuin mitä pystytään ottamaan ns. hiilinieluihin.

Tampereen kaupunkiseudun kunnilla on oma, yhdessä asetettu tavoite. Seudun tavoitteena on vähentää ilmastopäästöjä 80 % vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta.

Seudun kunnat toimivat monin tavoin, että yhteinen päästövähennys saavutetaan. Ne etsivät keinoja, joiden ansiosta seutulaiset voivat tehdä arjessaan ilmastoa kannustavia valintoja. Yksi keinoista on joukkoliikennehankkeiden kehittäminen. Suomalaisen mukaan 2040-luvulla ratikka pääsee myös Pirkkalan, Yläjärven ja Kangasalle.

Tampereen seudulla edetään monin tavoin kohti päästövähennystavoitetta ja kestävämpää tulevaisuutta.

Autokannan puhdistuminen eli siirtyminen polttomoittoreista sähköllä tai biokaasulla toimiviin autoihin on yksi tapa. Se ei kuitenkaan riitä.

Autolla kulkemista tulee vähentää. Seudulla tehdään yli puoli miljoonaa automatkaa joka päivä. Päästövähennys voidaan saavuttaa, jos vuonna 2030 tehdään päivittäin 150 000 automatkaa vähemmän. Yksilötasolla tämä tarkoittaa kolmea automatkaa nykyistä vähemmän viikossa.

Automatkaa tulisi korvata kestävillä liikkumistavoilla. Nämä ovat kävely, pyöräily, joukkoliikenteen käyttö ja erilaiset sähköllä toimivat kulkuvälineet kuten sähköpotkulaudet. Kestäviä liikkumistavoitetta edistävät myös esimerkiksi yhteiskäyttöautot ja kimppekydyt.

Omailla ihavoimilla tehdyt matkat vaikuttavat myönteisesti myös terveyteen ja hyvinvointiin.

Seudun tavoitteena on, että vuonna 2030 kestävin kulkutapojen osuus on noussut 25 prosenttikäsköksi nykyisestä.

Kulkutapojen osuus kunnittain

Lähde: Mestokäsitteistö 2018, Tampereen seutu (Tammikuu 2018)

TAMPERE

Liikennejärjestelmän kipupisteitä asukkaiden kertomana

ONGELMIA / HAASTEITA

TURVATTOMUUDEN TUNNE
KEVYEN LIIKENTEN VÄYLILLÄ

KOKEMUS ARJEN KANNALTA
HAASTAVISTA BUSSI-
AIKATAULUISTA

LIIKENNEJÄRJESTELMÄ EI TURVAA
TASA-ARVOISIA LIIKKUMIS-
MAHDOLLISUUKSIA

**"Teema esillä
jokaisessa 57
keskustelussa"**

TAMPERE

Liikennejärjestelmän kipupisteitä asukkaiden kertomana

SYITÄ

- eri vauhtiset kulkutavat
- vähäinen vuorovaikutus eri kulkutapojen välillä
- vaaratilanteet bussipysäkeillä
- Talviolosuhteet
- Ratikan rakentaminen vaikuttanut tiettyjen alueiden bussilinjoihin ja –aikatauluihin
- Joukkoliikenteen palvelutaso ja lippujen hinnat kehyskunnissa ja haja-asutusalueilla
- Erityisryhmien ja ikääntyneiden tarpeet

ONGELMIA / HAASTEITA

TURVATTOMUUDEN TUNNE
KEVYEN LIIKENTEEN VÄYLILLÄ

KOKEMUS ARJEN KANNALTA
HAASTAVISTA BUSSI-
AIKATAULUISTA

LIIKENNEJÄRJESTELMÄ EI TURVAA
TASA-ARVOISIA LIIKKUMIS-
MAHDOLLISUUKSIA

SEURAUKSIA

- vanhemmat pelkäävät päästää lapsia kävellen tai pyöräillen kouluun
- Siirtyminen auton käyttöön, mukavuushakuisuus
- huoli joukkoliikenneköyhyydestä ja alueiden eriarvoistumisesta
- Eri ikäisten ja eri ryhmien erilaiset asiakaskokemukset

Vipupisteitä

- 1. Ratikan helppous ja vaivattomuus, ”ratikkaa rakastavat kaikki sen käyttäjät”.**
- 2. Yleinen näkemys, että oma autoilu vähenee 5-10 vuoden kuluessa**
 - Etätyöskentely yleistyy
 - Keskustan tietöiden vähentyminen helpottaa kävelyä ja pyöräilyä
 - Yhä useampi haluaa tietoisesti valita kestävämpiä liikkumistapoja
 - Rakentamisessa ja kaavoituksessa kävely ja pyöräily otetaan paremmin huomioon.
- 3. Laajeneva raideliikenne houkuttelevana vetovoimatekijänä**

Nostoja keskustelusta yhdyskuntarakenteen (YKR) eri vyöhykkeiden asukkailta

Keskustavyöhykkeet

- Kävelystä ja pyöräilystä eniten mainintoja, toivotaan lisää turvallisuutta, panostusta kevyen liikenteen väylien sujuvuuteen, sekä pyörien turvalliseen säilyttämiseen
- Toivotaan selkeämpiä erillisiä väyliä eri kulkutavoille, parempaa ohjeistusta ja toisten liikkujien huomiointia
- Ratikan ja muun joukkoliikenteen laajentamisen kannattajia, erityisesti ratikka helpottanut omaa arkea ja liikkumista
- Eivät käytä ja omista yhtä paljon autoja, mutta ymmärrystä kauempana asuvien autoilua kohtaan löytyy
- Osa valinnut tietoisesti asuinpaikan missä mahdollista liikkua kestävästi
- Ne jotka tarvitsevat välttämättä autoa, kokivat autoilun keskustassa muuttuneen hankalammaksi
- Huoli siitä, että palvelut karkaavat keskustasta automarketteihin.

Alakeskukset

- Joukkoliikenteestä (keskustoja) useammin mainintoja, hervantalaiset tyytyväisiä ratikan myötä parantuneisiin palveluihin
- Toivotaan edelleen laajenevaa ratikkaa, mutta myös panostuksia pyörävylien sujuvuuteen
- Ratikan kääntöpuolena mainintoja heikentyneistä bussiyhteyksistä omalla alueella
- Kevyen liikenteen turvallisuudesta paljon mainintoja

Joukkoliikennevyöhyke

- Joukkoliikenteestä puhutaan paljon, kokemukset sekä hyviä että huonoja
- Joukkoliikenteessä esiin nousevat sujuvat matkaketjut, haaveet omalle alueelle laajenevasta raideliikenteestä, bussilinjojen muutokset omaan liikkumiseen ja liityntäpysäköinti
- Autoilun helppous ja kiireinen arki ajavat ihmisiä yksityisautoiluun, kehuja saivat esimerkiksi rantatunneli ja parkkihallit, moitteita keskustan ruuhkautumisesta
- Kevyen liikenteen väyliin liittyen samoja huomioita kuin edellisillä, mutta autoilu ja joukkoliikenne korostuvat vastauksissa
- Talvikunnassapito omalla matkalla nousee usein esiin
- Laajin joukko aineistossa, käyttävät kaikkia kulkutapoja, mutta eniten autoa

Autovyöhyke

- Autoillaan paljon, mutta toiveissa vaihtoehtoja autoilulle
- Liityntäpysäköinti nähdään mahdollisuutena vähentää autoilua
- Poikittaisliikennettä lisää Tampereelle menevien linjojen lisäksi
- Toivotaan lähijunaliikenteen kehittämistä
- Autoilun sujuvuus keskustassa huolettaa

Muu vyöhyke

- Auton varassa, toivovat lisää muita vaihtoehtoja (kuten myös autovyöhykkeellä)
- Joustavammat bussilinjat ja kehittyneempi palveluliikenne mahdollisuutena saada joukkoliikennettä
- Orivesi/Teisko/Vesilahti asuinpaikkana hyvin erilainen, olivat keskustelussa selkeää vähemmistö ja toivat keskusteluihin liikkumisen alueellista tasa-arvonäkökulmaa
- Pyöräteiden puuttuminen
- Lähijunasta monia mainintoja

Asukkaiden ajatuksia tulevaisuuden liikennejärjestelmästä kaupunkiseudulla

- Omien tavoitteiden seuranta ja omien liikkumisen päästöjen kompensointi
- Lisää teknologiaa ajoreittien ja päästöjen seurantaan
- Bussien joustavuus erityisesti kauempana keskuksista
- Joukkoliikenteen ring-road
- Yritykset mukaan kestävään liikkumiseen kannustamiseen
- Kotiinkuljetuspalvelut + dronet, robottibussit, sähköiset uudet ajoneuvot, kimppakyydit
- Koko seudun laajuinen raideverkko
- Funikulaari Pispalanharjulle

FIKSU

- Liikennekasvatus ja positiivinen valistustyö kestävästä liikkumisesta
- Erilaisille vyöhykkeille ja elämäntavoille omat päästövähennystavoitteen
- Joukkoliikenteessä tasataksa vs. halvemmat liput alemman palvelutason alueilla

REILU

Kirjoitettu keskustelu

otakantaa.fi

Suuri seutukeskustelu liikkumisesta Tampereen seudulla

Muokkaa otsikkoa

372

28.3.2022 | Tampereen kaupunki, Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä ☆ Seuraa 📷 Jaa

Osallistu hankkeeseen

Suuri seutukeskustelu liikkumisesta
Tampereen seudulla

Näytä päättäneet keskustelut ja
kyselyt

Lisää keskustelu

Lisää kysely

Kuka saa osallistua hankkeeseen? ▾

Työkalut ▾

Vaihda otsikkokuva

Tässä keskustelussa pääset ottamaan kantaa Tampereen seudun liikenteen nykytilaan ja tulevaisuuteen. Keskustelun tuloksia käytetään seudun liikennejärjestelmän kehittämisessä.

Keskusteluun ovat kaikki seutulaiset tervetulleita!

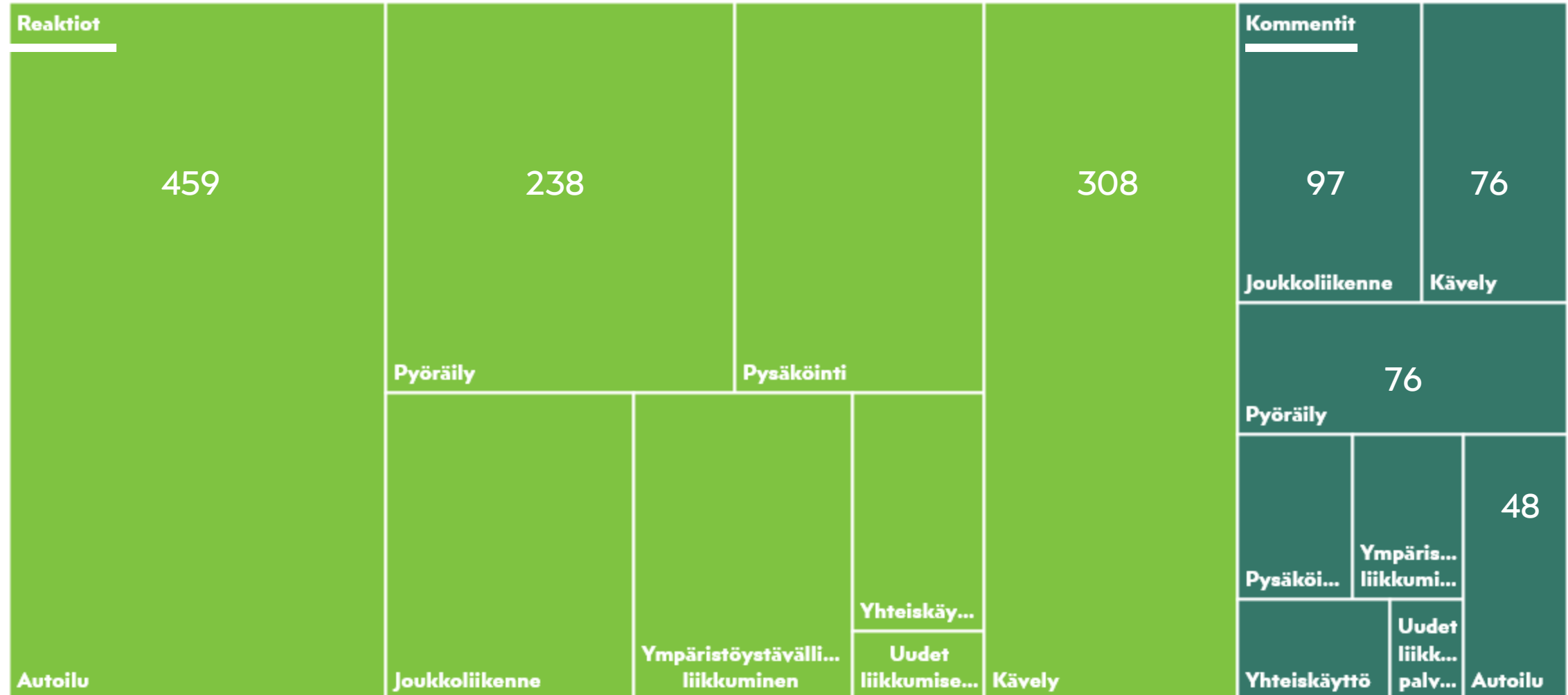
Kahdeksan kategorialla kirjoitetussa keskustelussa

1. Millaisessa ympäristössä on mukava kävellä?
2. Millaisessa ympäristössä on hyvä pyöräillä?
3. Millaista on houkutteleva joukkoliikenne?
4. Tarvitseeko kulkuvälinettä omistaa itse?
5. Millaiset uudet liikkumisen palvelut kiinnostavat sinua?
6. Miten liikkumisesta voisi tehdä ympäristöystävällisempää?
7. Millainen pysäköinti on toimivaa?
8. Millaista on autoilu Tampereen seudulla?

Eniten kommentteja / kehitysehdotuksia jätettiin kävelyyn, pyöräilyyn ja joukkoliikenteeseen. Autoilu sai aiheena noin 50% vähemmän kommentteja, mutta kommentteihin reagoitiin selvästi eniten – peukuilla ylös tai alaspäin.

Kirjoitetussa keskustelussa 372 kommenttia ja yli tuhat reaktiota

Millaisessa ympäristössä on mukava kävellä?

- Esteettömyys
- Kaupunkivihreä
- Korotettuja suojateitä
- Levähdyspenkkejä
- Liikennemelu pois alentamalla ajonopeuksia
- Liikennevalot suosimaan jolia + käpyä
- Lisää puita
- Luonnossa kävely
- Maisemareittejä
- Puuriveillä turvallisuuden tunnetta ja erottelu autoista
- Skuuteilla parkkipaikat
- Talvikunnossapito
- Tiivistä kivijalkaa
- Urakoitsijoiden yhteispeli eri alueilla

Millaisessa ympäristössä on mukava pyöräillä?

- Ei pysäköintiä pyöräteille
- Ei pyöräillä jalkakäytävillä
- Erillään jalankulusta
- Erillään autoista ja eri reittiä
- Kiertää bussipysäkit
- Lapsillekin turvallinen
- Omat ja hyvin hoidetut houkuttelevat reitit
- Oulun malli
- Pyöräilijöiden suunnittelema – käyttäjäkokemus keskiöön
- Pyöräparkit, myös muun joukkoliikenteen yhteydessä
- Saman suuntaisille synkronoidut liikennevalot
- Yhtenäiset pyöräreitit
- Ympäri vuotinen pyöräily

Millaista on houkutteleva joukkoliikenne

- Ennakoitava – myös vuosien aikajänteillä (vaikuttaa mm. muuttopäätöksiin)
- Ilmainen ratikkakilometri ydinkeskustassa (vrt. Melbourne)
- Kaupunkipyöräasemat kytkettynä ratikkaan
- Liityntäpysäköinti toimivaa ja luotettavaa
- Lähijuna
- Palvelee myös yöllä
- Pikalinjat pendelöijä varten
- Poikittaisliikenne (esim. koulujen välillä)
- Vyöhykkeetön lippujärjestelmä
- Yhteiskäyttöautot osana joukkoliikennettä

Millaista autoilu on seudulla?

- "Ratikan myötä autoilumahdollisuudet heikentyneet."
- "Kapeat kadut: Autoilua vaikeutetaan ideologisista syistä aivan liikaa. Kaduista ja kaistoista tehdään ihan liian kapeita. Pysäköinti on joko mahdotonta tai tukkii toisen kaistan."
- "Liityntäpysäköintipaikat pitäisi sitoa ostettuun matkalippuun tai ainakin valvoa niin, että lähialueen asukkaat tai lähialueella (ilman joukkoliikennettä) työssäkäyvät eivät käyttäisi tähän tarkoitukseen varattuja paikkoja."
- "Huono kunnossapito pakottaa auton rattiin": Ekologisinta on pitää pyöräily- ja kävelyreitit käyttökelpoisina ja turvallisina läpi vuoden... Mutta kun ne eivät ole, joudutaan turvautumaan autoon lyhyilläkin matkoilla."
- "On myös kauempana asuvien etu, että kaupunkialueella asuvat autoilevat mahdollisimman vähän, jolloin autoilu on sujuvaa heille kenelle se on pakollista."
- "Ohitustiet tuovat järjettömän melun asukkaille, etenkin kun puustot kaadetaan yritystonttien tieltä."

Seutu kerää asukasymmärrystä ja kannustaa kuntia omiin kokeiluihin

1. Seudun asukaskysely tulossa vuodenvaihteessa
2. Asukaswebinaarit osana rakennesuunnitelman päivittämistä syksyn ja talven aikana
3. Erätauko-koulutukset kuntien käytössä – kuntiin omia dialogeja?
4. Seutupaneeli: mutkaton kontaktiväylä seutu-suunnittelijoiden ja asukkaiden välillä

Seutupaneeli

Mutkaton kontaktiväylä seutu-
suunnittelijoiden ja asukkaiden välillä

Mielipiteesi ja kokemuksesi ovat tärkeitä!

Seutupaneeli kokoaa yhteen Tampereen kaupunkiseudun kehittämisestä kiinnostuneet asukkaat. Ryhmään kuuluu jo lähes tuhat asukasta – **liity sinäkin mukaan!**

Seutupaneelin jäsenenä saat suoraan sähköpostiisi tietoa erilaisista osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista, kuten kyselyistä, asukastilaisuuksista tai esimerkiksi mahdollisuudesta liittyä uuden sovelluksen testikäyttäjäksi. Seutupaneeliin voivat liittyä kaupunkiseudun nykyiset tai entiset asukkaat sekä seudulla asioivat henkilöt.

Ilmoittaudu mukaan osoitteessa:

www.tampereenseutu.fi/seutupaneeli